

Štev. 12.

V Ljubljani, 1. gradna 1904.

Leto V.

Zvezda repatica.

O, tiha zvezda, blažena ti luč,
ki si pred kralji modrimi svetila,
ki si gorela jim na daljno pot
in do Sinu jih božjega vodila!

Kako so se umirile želje,
ko tvoji žarki so jim posvetili
na kraj, kjer je Rešnik osrečil svet
in angeli so peli zlatokrili . . .

O, zvezda blaga, žarojasna luč,
zakaj si za gorami izgorela?
Ne slutiš li, kako si zdaj želi
nerešencev te truma nevesela?

Poglej teh tisoč hrepenečih rok,
ki se iztezajo po rešeniku!
Užgi plamene in preženi noč,
na pot posveti rodu-mučeniku!

Naj se utrne žarek ti samo,
da jasno se razvije pot pred nami,
potem ugasni — pokoj naj ti bo!
Do dneva svojega dospemo sami!

E. Gangl.

Božična povest.

Padale snežinke zunaj,
z njimi se igrale sape,
a med njimi kakor sanje
plaval je Sveta noč . . .

V sobici ob gorki peči
stari očka je počival
in je pravil sladke zgodbe
Milki, Stanku, Dragici:

„Oj, le mirna, deca moja! . . .
V noči tej v sosednjo sobo
pride Božič — dobri starec —
s smreko zeleno.

Smreko zeleno pusti tam
in odide brez slovesa;
ali takrat iz višave
pride ljubi Ježušček.

Angelcev z njim pride četa,
vsak ima darilce v roki,
v krog postavili se bodo,
Jezušček pa bo delil . . .

Oj, le mirno, moja deca,
da ne splašite Božiča,
da vam Ježušček nemoten
vsa darilca razdeli . . .

Oj, le mirno, deca moja! . . .
Jaz povem vam zgodbo lepo,
da odplava sivi dolgčas
s tihimi perutmi proč . . .

To je bilo davno, davno . . .
Takrat bil sem v vaših letih,
takrat na prirodo zimsko
Sveta noč je legala . . .

Takrat — kakor vi pri meni —
sem sedel pri dedu svojem,
slušal zgodbo čudapolno,
zgodbo pa je pravil ded:

To je bilo v kresni noči . . .
Sosed — Bog mu daj nebesa! —
stopi k meni v uri pozni:
Bog daj dobro, moj Andrej!

Bog daj dobro . . . ali dobro
ni tam doli v Gluhem dolu:
Vile naše se borijo
z Vilami planinskimi . . .

Hoj, le idi z mano doli
tja na Zeleno gorico,
da zagledaš v mesečini,
kak je živo tam nocoj! . . .

Bog daj dobro . . . ali dobro
ni, če se borijo Vile;
uničijo nam lepo polje,
lepe nade vzamejo . . .

Pa odšel sem bil s Tomažem
tja na Zeleno gorico;
hoj, to bil tam spodaj boj je,
to bil krik, to bil je šum! . . .

In vse polno gorskih škratov,
in vse polno drobnih palčkov:
palčki s sivo brado, škrti
s palico-čarovnico . . .

Tam ob lozi Vila gorska
je začarana strmela,
tam na hribu Zvitorogu
druga glasno plakala . . .

In v dolini boj brez konca . . .
Ali prešel je počasí;
Gluhi dol je krila megla,
dan cerkovnik je zvonil . . .

Brž ob jutru se napotim
svoje polje si ogledat,
svoje polje v Gluhem dolu —
polja pa več bilo ni . . .

Gluhi dol je krila megla,
a pod meglo mirna voda:
Gluho jezero današnje
tisto noč nastalo je . . .

Hu! Ta žalost! . . . Oj, le mirno!
Mirna bodi, deca moja:
Jezušček se je poslovil,
vrata se odpirajo . . .”

Takrat se odprejo vrata,
v sobo zažarijo luče,
tisoč žarkov zatrepče
na veselih ličecih . . .

Kočarjev Peter.

Spisal Juraj Pangrac.

Začuli so v vas bobna ropot in trombe glas, vmes pa konjskih kopit peket in prasketanje. Radovedni mladi svet zavije na grič nad vasjo. „So že tu,“ zavpije sto grl, ugledavši z griča dolge, dolge vrste, zavite v oblakih prahu, pomikati se bliže. In skoro nato so bili res tu, v vasi so bili vojaki, ki so korakali v daljne kraje po beli cesti štajerski.

To so vreli ljudje skupaj, to so zijali v krepke in ponosne vojake! Ta in oni se je potrkal na prsi, češ, tudi jaz sem nosil nekdanj „sabljico pripasano, puškico nabasano.“ Marsikatera mamica pa je vzdihnila globoko, zroč v svoje čile nedorasle sinove, ki so stali radostnih obrazov tik ceste, ravni ko sveče. Globoko je vzdihnila in si rekla: „Ah, tudi moji bodo nekoč taki-le!“ Vzdihnila je tako, in milo se je storilo materinemu srcu, in otožnost se je je polastila. A kmalu jo mine otožnost, kmalu se porodi v materinem srcu veselejša struna — ponos, ko ugleda v duhu svoje sinove „preoblečene,“ take-le kakor so ti, ki zdaj korakajo skozi vas in ki jih gledajo vsi ljudje. In tedaj zakliče mati, tako zakliče: „Janez, Tone, Jože, ali jih vidite?“

„O, vidimo, mati,“ se odzovejo sinovi; „vidimo jih,“ se odzovejo ter pristavijo navdušeno: „A pride čas, mati, ko boste obstali ob česti in nas gledali... Vse za vero, dom, cesarja! Kri, življenje za ljubo domovino našo!...“

Materi se zasolzi oko. — Oče junak — sin vojak! Oče se je boril neustrašeno na bojnem polju ter se po končani bitki povrnil z odlikovanji na dom. In sinovi vedo, katera je očetova vroča želja: da ohranijo njegovo ime in slavo. „Da, da,“ zašepeče mati, „tako bo kot nekdanj; saj vem, da bo tako: zopet bom hodila na grič ter gledala v daljave, ali že ne prihajajo sinovi — kakor nekdanj, ko je bila vojska končana, ali se že ne vrača on, mož moj, oče Janezov, Tonetov, Jožetov... hodila bom na grič in prosila in molila. In prošnja bo uslišana, in sinovi pridejo, s svetlimi križi na prsih pridejo, kakor je nekdanj prišel oče. O, saj vem, da bo tako!... Bog vas blagoslavlja!“

Tako je šepetala mati, ko je gledala čile svoje sinove, in solze so igrale v materinih očeh, oj, solze trpke, solze le malo vesele...

Vojaki korakajo skozi vas, usmiljene roke pa postavljajo polne škefe vode kraj ceste. Zdaj skoči ta, zdaj oni vojak iz vrste, si zajame vode,

potem pa zopet naglo zdirja na svoje mesto, hvaleč za vsak požirek dobre ljudi, usmiljena srca.

To je bilo vojakov! Na stotine, na stotine! Z njih obrazov se je brala neustrašenost, čilost; z njih zagorelih lic vztrajnost, žilavost; od nog do glave sami junaki — korenjaki.

Sami junaki, sami korenjaki?

Ah, ne!

Glej, tam v oni vrsti, tam v sredi! Tam je eden, bled, prepadel; slab, da se komaj drži pokonci, da se komaj premika dalje. Tovariš mu nese puško, na drugega tovariša se opira...

„Ta pa ne pride daleč, ta gotovo omaga,“ je dejal en gledalcev. „Pa zakaj ne stopi iz vrste, da bi sedel tja na mejo in se odpočil in počakal vozov, ki gredo zadaj za vojaki?“ reče drugi.

„Zakaj ne? — Zato ne, ker ne sme! Pri vojakih je drugače, ni tako kot doma!“

„To že; a kadar je človek bolan kakor ta vojak — saj se mu vidi, da mu pojemajo moči — kdo ga more še siliti, da vztraja! Za Boga, menda vendar ne bodo mučili teh trpinov do izrabe zadnjih moči!“

„Da, da! Do izrabe zadnjih moči, to ti rečem jaz, ki sem kaj videl in izkusil po svetu ter dvanajst let nepretrgoma zvesto služil cesarju. Tako je, tako! Tak je zakon pri vojakih! In zakon je zakon; morajo ga izpolnjevati, tu se ne da nič predrugačiti.“

„E, ti sodiš le prečrno! Potemtakem bi se smel zgruditi vojak šele pet minut pred smrtjo; tedaj so mu izčrpane že vse moči!“

„Pa kvečjemu pet minut pred smrtjo! Je že tako! Zakon je zakon, nič se ne more pomagati!“

„To pravi drugim, meni ne; onim, ki ti verjamejo, jaz ti ne, lažnik!“

„Kaj, lažnik?! Čak, čak, ti neverni Tomaž!“

Ta razgovor je napol poslušal, napol pa gledal tistega bolnega vojaka ubogi Kočarjev Peter. Ah, kako se je dečku smilil ta ubogi vojak!

„Ali bi dobil kaj sadja?“ vpraša zdaj bolni vojak. „Nič!“ mu odgovore zraven stoječi, „ni še zrelo!“

Ko pa Kočarjev Peter to sliši, zdirja za bolnim vojakom, ki se je bil že oddaljil od njega, in reče: „Dobite sadja, dobite, pri Vipavcu ga dobite, tam prodajajo jabolka.“

„Dobri deček, ali greš ti ponje?“

„Rad! Daj mi dva krajcarja, pa grem.“

Vojak mu da dva krajcarja. Ko bi mignil, je bil Peter pri Vipavcu, a vrata so bila zaprta, da ni mogel v prodajalnico. Zdaj začne trkati po durih in klicati: „Kje je kdo?“ A šele čez dolgo časa ga zasliši stari Vipavec, ki je tudi gledal vojake. „Kaj pa hoče ubogi Kočarjev Petček, saj nima božjega pod palcem,“ si misli, pa se vendar obrne in gre proti domu.

„Brž, brž!“ vpije Peter in kaže denar.

„Ali je taka sila?“ vpraša Vipavec.

*Že Božič prihaja,
darov je bogat,
vsakomur da nekaj,
kdor ima ga rad.*

„O, sila, sila! Le naglo stopite, stric, in mi prodajte urno za dva krajcarja jabolk za bolnega vojaka.“

„Tisto pa že, tisto!“

In ko proda Vipavec za dva krajcarja jabolk za bolnega vojaka, začne nemirno stopicati po sobi semintja in si z glavo zmajevaje sam sebi očiti: „Jov, jov! Pa nisem raynal prav, pa nisem! Vse bi utegnil razprodati, vse. In zdaj bi že lahko prešteval denarce, izkupiček! Uf, zakaj nisem vedel prej, da pridejo vojaki, da bi bil postavil canje s sadjem ob cesti! — Ja, jov, jov, vse bi bil lahko razprodal, vse, pa tega nisem storil! Jov, jov, jov! Uf, uf, uf!“

Tako je govoril sam pri sebi in zmajeval z glavo. In čelo se mu je zmračilo, in njegova duša, njegova kramarska duša je prihajala žalostna, čedalje bolj žalostna . . .

Medtem pa so bili vojaki že daleč za vasjo. In tedaj reče en tovarišev bolnemu vojaku: „He, hej! Jabolk ne bo!“

Bolni vojak skomizgne z rameni in odgovori: „Saj tudi ne morem zahtevati; celo uro daleč menda vendar ne bo hitel deček za nami!“

„Norec bi bil, pravim jaz, ko bi, pravim,“ de zopet prvi.

Neki drugi pa je nato naglo rekel: „Jaz pa menim, da je deček že zdavnaj polizal cukrček, ki ga je kupil za ona dva krajcarja.“

„Vse mogoče,“ so pritrdili vojaki, si brisali pot s čela in zopet tiho korakali dalje. A da bi deček še utegnil prinesiti jabolka, to jim niti na misel ni več hodilo. In skoro nato so že pozabili na jabolka in na dečka.

„Kje je bolni vojak, da mu dam jabolk,“ zavpije zdajci Peter, ko ves upehan in moker dojde vojake eno uro daleč od vasi.

„Le naprej, le naprej, deček,“ mu reko ti. Peter steče naprej in teče, teče in zopet zavpije: „Kje je bolni vojak, da mu dam jabolk?“

„Le še naprej, le še naprej!“ je bil zopet odgovor.

Peter teče še naprej. „Kje je bolni vojak?“ zavpije vtretje.

Vojaki se spogledajo začudeno. „Tale je!“ reče nato eden. In že iztegne bolni vojak vesel roko po jabolkih, a deček mu jih še ne da. „Pa si ti pravi, oni bolni vojak?“ vpraša in ga motri od nog do glave. Zdel se mu je zdaj, ko ga je gledal tako od blizu, nekoliko drugačen. In za nič na svetu bi ne dal jabolk Peter drugemu kakor onemu bolnemu vojaku, onemu ubogemu bolnemu vojaku, ki se mu je tako v srce zasmilil. — Zato ga je vprašal: „Pa si ti pravi, oni bolni vojak?“

„Ljubi deček, pravi sem, pravi,“ reče ta, „vsi vojaki ti potrdijo, da sem res jaz pravi.“

„Da, da! Ta je pravi, ta je bolni vojak! Vsi smo ti za pričo, da je res tako. Brez skrbi boji in izroči mu jabolka,“ zahrume nato vojaki kar vprek.

Zdaj šele je oddal Peter vojaku jabolka. „Na jih,“ je rekel, ko mu jih je izročil, „pa pozdravi se,“ je rekel, „jaz ti to želim iz srca,“ je rekel in odskočil na stran.

Poveljnik, ki je o vsem tem slišal, je poklical zdaj dečka k sebi in rekel: „Vzemi to, ker si tako pošten in usmiljen,“ ter mu stisne krono v roko.

Peter, videč lepo srebrno krono v roki, odgovori naglo: „Vojaki ste siromaki, jaz ne vzantem krone,“ in da denar nazaj. A vojaki mu reko: „Deček, to so gospod, velik gospod, imajo dosti denarja, le vzemi, kar ti dado.“

„Pa je res to?“

„Res, res!“

A Peter še ne verjame. Poveljnik mu mora pokazati denarnico. „Ali zdaj verjameš?“

„Zdaj verjamem. No, pa mi dajte, pa le dva krajcarja mi dajte.“

„Zakaj pa ne krone?“

„Zato, ker vojaki bolj potrebujejo denar kot jaz.“

„No, pa vzemi samo desetico.“

„Tudi ne! Samo dva krajcarja, prosim.“

„Zakaj pa ravno dva krajcarja?“

„Zato, da bom kupil pri Vipavcu zanje jabolk, da jih bom imel pripravljene, če pojde še kak bolni vojak skozi vas.“

Peter je nato zdirjal, tiščeč podarjena krajcarja v roki, nazaj proti vasi. Poveljnik je gledal za njim in rekel: „Vrl deček to!“

Vojaki so mu pritrjevali strme.

Stari konj.

Spisal *Mihael Levstik*.

Knocem vasi pred krčmo je stal star konj, privezan ob vrtno ograjo. Suh je bil, neznansko suh, da bi mu lahko preštel vsako rebro na koščenem telesu. Koža mu je bila na mnogih mestih oguljena, polna napol zaceljenih ran, ki mu jih je vdrgnilo trdo uprežno jermenje ali pa mu jih je vsekal bič neusmiljenega gospodarja. Trpel je siromašni konj vse svoje življenje — prav kakor kamen na cesti. Starost in glad sta ga spravila ob telesno moč, lepoto in gibčnost. Zaradi prenapornega dela v človeški službi je izgubil celo vid: oslepel je na obeh očeh.

Ker trpin ni bil več za delo, so mu odločili konec, kakršen je večinoma namenjen tem, v mladosti sicer tako lepim in koristnim živalim. Izročili so namreč ubogo konjsko paro konjaču, in ta ga je bil privezal tukaj, sam pa je stopil v krčmo.

Bilo je ravno ob treh popoldne. Otroci so se vsipali iz šole. Neko-liko neotesanih dečkov pridrvi po ulici proti krčmi. Ko zagledajo pred gostilnico kljuse, zaženo silen krik: „Glejte, glejte, Markovčev Rjavec!“

Hipoma obstopijo konja, ki je na treh nogah klavarno stal ob ograji in žalostno povešal mršavo glavo. Začnó se grohotati na vse grlo ter sirovo norčevati iz onemogle živali.

„He, Rjavec, koliko reber imaš?“ vpije Šimonov Blažek in ga s pestjo bije po rebrih.

„Povej, stara kost, kdo te je!“ kriči Brčonov Matijec in ga vleče za grivo, dobro vedoč, da je uboga žival slepa.

„Stopi na vse štiri!“ se zadere Jankovčev Martin ter ga z jermenom udari po križu.

Trpinčeni Rjavec se je vsakokrat zdrznil, kadar se ga je kateri izmed fantalinov občutljivo dotaknil, ter ježno dvignil glavo, a vsvesti si svoje onemoglosti je takoj zopet uklonil vrat in klecnil z zadnjo nogo.

V tem zapazijo dečki konjača, ki je skozi okno pogledal k živali.

„Aha“, zakriči Brčonov Matijec, „Rjavček je že v rokah mrzlemu mesarju!“ In razposajeni, neusmiljeni dečki se še bolj norčujejo in grohočejo nad ubogo živaljo.

„Veste kaj,“ pravi Šimonov Blažek, „nekaj žime mi Rjavec pa še vendar mora pustiti, preden odide z mrzlim mesarjem. Prav mi pride pozimi, ko bomo lovili ptiče.“

To rekši, stopi za Rjavca in ga prime za rep, da bi mu izdrl žime. Ali v istem hipu udari konj in telebi poredneža ravno v obraz s toliko silo, da se deček kakor snop zvrne po fleh. Hipoma mu je obraz ves krvav. Razposajenci ostrme, potem pa se razprše med silnim vpitjem na vse strani.

Iz krčme priteko gostje, in eden brž dvigne nezavestnega Blažka. Silen udarec razjarjene živali mu je izbil vse sprednje zobe in presekal ustnici do kosti.

„Siromak“, pravi krčmar, „skaženo mu bo lice za vse življenje!“

„Prav se mu godi“, pravi konjač, ki je prej skozi okno opazoval početje otrok, „bo vsaj pomnil, da je treba spoštovati starost tudi pri živalih!“

Želja v pozni jeseni.

Utlahnile so drobne ptice,
le zdajpazdaj zakraka vran.
Jesen, zagrnjena v tenčice,
dospela sredi je poljan . . .

Nagnila se je zadnja cvetka,
umiril jo je mrzli dih.
Priroda vsa je kakor kletka,
ptic polna — misli žalostnih . . .

Jaz planil bi v valove modre
na dnu morja, kjer solnce spi,
odstrigel bi mu zlate kodre
spomin na mlade, solnčne dni.

Za kodri solnčnimi hitela
z menoj kraljica bi pomlad:
razkošna radost zaživela
sred pustih naših bi livad!

Fran Žgur.

Ob tepežnici.

Spisal Kompoljski.

Aj, koliko lepih dni prinese vsako leto otrokom starka zima! — Najprej pride očka Miklavž. Na hrbtu nosi poln koš vseh mogočih stvari, ki jih natrese pridnim otrokom. Potem pa se je že treba pripravljati za Božič. Postaviti se morajo v kotu za mizo jaslice. In koliko dela da to, pa tudi koliko veselja!

No, in po nekaterih krajih imajo še božično drevesce. To so nam sami lepi svetli dnevi, ki jih uživamo v presrčnem veselju!

Tudi mi smo imeli radi vse te dneve. Veselili smo se Miklavža, izrezovali ovčice in pastirje za jaslice. Božičnega drevesca nismo poznali. Bil je pa drug dan, ki smo se ga veselili najbolj. To je bil dan nedolžnih otročičev ali tepežni dan, kakor pravijo pri nas.

Eh, kako težko smo pričakovali tega dneva! Od Miklavža pa do Božiča se nam je zdelo tako dolgo, četudi je samo pičle tri tedne. Izračunali smo gotovo stokrat, koliko dni bomo še čakali, preden pride Božič in z njim naš tepežni dan. Vsak dan smo povpraševali o tem očeta in mater. A dnevi so lezli tako počasi, prav po polževo, ali pa kakor tiste megle, ki objemajo naše gore in se vlačijo tako leno od vrhunca do vrhunca.

Tako nestrpno nisem še nikdar čakal Božiča kakor tisto leto, ko sem hotel iti prvokrat tepeškati. S Kodrovim Jakcem sem se bil dogovoril, da me vzame s seboj. Že štirinajst dni prej mi je bil spletel Kodrov Jakec lep bič iz samih svetlorumenih vrbovih šibic, zakaj bič mora imeti vsak tepežnik. — Postavil sem ga v kot za mizo. Srce mi je zaigralo, kadar sem ga pogledal. Bil je pa spleten res tako lepo, kakor ga je znal splesti samo Kodrov Jakec.

Zadnje dneve nisem mislil na nič drugega kakor na tepežni dan. Knjige sem bil že zdavnaj vzel iz šolske torbice. Privezal sem ji močnejši trak; prejšnji se mi je zdel preslab, da bi mogel vzdržati tako pezo. — Bič sem poizkusil gotovo po desetkrat na dan, če je še tako vitek in gibčen. Udaril sem se po nogah, in bič se je lepo opletel okrog moje noge.

„Pa bomo smeli tepsti z bičem ljudi?“ sem vprašal Kodrovega Jakca.

„I, seveda; zato ga imamo!“

„Pa vsakega? Tudi Juriničevega strica?“

„Tudi. Na ta dan nam ne sme storiti nihče nič žalega, ker je naš praznik. Tako mi je pravil dedek.“

Zadnji večer sem še enkrat pregledal svojo torbico, če je vse v redu. Mati mi je pa namazala črevlje z mastjo, češ, da so bolj gorki in ne zmrzne tako hitro usnje na njih. Postavil sem jih k peči na klop, kjer so čakali tepežnega dneva, in šel kmalu v posteljo. A spati nisem mogel dosti tisto noč. Vedno sem mislil na prihodnji dan. Tudi me je nekoliko skrbelo, kako se mi obnese prva tepežnica. Preračunal sem, kje dobim v dar zavijalk, hrušk, jabolk, fig, rožičev, lešnikov in morda še tupatam kak vinar denarja.

Končno je le prišel tisti dan, ki sem nanj tako željno čakal dneve in dneve! — Že pred dnem sem bil pokonci. Zbudil sem mater, da je napravila luč. A kako sem se ustrašil, ker so bila okna zamrznjena do vrha.

„E, saj tako ne greš, ker je tako mráz,“ je dejala mati. Naposled sem jo pa le preprosil, da mi je dovolila.

Preden mi je zavrela mati skledico mleka, sem se bil že oblekel in nestrpno čakal, kdaj zazvoni sedem. Komaj pa smo odmolili, sem stal popolnoma napravljen pred vrati, ovit z materinim robcem okrog vratu in črez prsi, s torbico na rami in z bičem v rokah.

Napotil sem se h Kodrovemu Jakcu, kakor sva se bila dogovorila. Eh, pa mrzlo je bilo tisti dan, jako mrzlo. Ivje se je držalo streh in tistih dolgih curkov, ki so viseli od njih. Stisnil sem bič pod pazduho in vtaknil roke v žep. Pod mojimi nogami je škripal sneg, mráz se mi je zajedal v obraz; a korakal sem tako ponosno in tako veselo proti Kodrovim kakor bi bil ves svet moj. Najrajši bi bil glasno zavriskal od same sreče.

Kodrov Jakec je bil že pripravljen za tepeškanje. Precej obilna torbica mu je visela ob strani in v rokah je držal velik bič.

„Kje začneva, Jakec?“ sem ga vprašal takoj po pozdravu.

„Kar tukajle pri sosedovih; potem pa greva po vrsti okrog. Samo malo počakajva, da nas bo več.“

„Pa znaš tepeškati?“ se oglasi Jakčev dedek z zapečka.

„Jakec mi je povedal.“

„No, pa mene tepeškaj, bom videl, če imaš kaj poguma!“

Jakec mi nekaj zašepeče na uho. Jaz sem se malo obotavljal. Jakec mi pa le še pokima. Tedaj pa stopim k dedku in začnem tepeškati: „Rešite se, rešite se!“

„No, no, ne prehudo! Že vidim, da znaš.“

ln dedek je segel v žep in mi stisnil štiri vinarje v pest.

„Bog plati.“

Tačas je prišlo ravno nekaj dečkov in deklic h Kodrovim. Voščili so dobro jutro ter stopili h klopi ob peči. Kodrovka je dala vsakemu košček kruha in še pest posušenih hrušk, meni pa še lepo jabolko. Vsi smo se lepo zahvalili, in z Jakcem sva odšla s tisto trumo.

Potem smo pa šli od hiše do hiše. Stopicali smo hitro, zakaj mraz je pošteno rezal zlasti v obraz in roke. A ni smo dosti čutili mraza. V premrlih rokah smo držali biče in se pogovarjali spotoma, kaj je kdo dobil. Ljudje pa so nas sprejemali z odprtimi rokami. Tako prijazni niso bili z nami nikdar ne možje ne gospodinje kakor tisti dan. Povsod so nas vabili k peči ter se prijazno pogovarjali z nami. Gospodinje so imele na mizi narezane lepe kose raznovrstnega kruha in za mizo še kako posodo z jabolki, hruškami, rožiči, smokvami i. t. d. In vse to je bilo pripravljeno samo za nas. Največ je navadno dobil tisti, ki je tepeškal prvokrat.

Moja torbica ni bila posebno velika in tako se je kmalu napolnila. Moral sem jo nesti domov izpraznit. Pa naglica ni nikjer dobra, o tem sem se prepričal že tisti dan. Hitel sem domov ves vesel, da sem dobil toliko različnih dobrih stvari. Mati je šla ravno iz veže v hišo, ko sem odprl vežna vrata.

„Joj, koliko sem ...“

Ležal sem v hiši na tleh kakor sem bil dolg in širok. Torbica je ležala tudi na tleh, in iz nje so se vsipale hruške, jabolka, fige in lešniki med kosi kruha, ki so radovedno gledali iz njene odprtine. Noga se mi je zadela ob hišni prag, in tako sem bil telebnil na tla. Sicer sem se precej pobil v koleno, a materi sem dejal, da se nisem prav nič in nikamor. — Mati je tisto pobirala, jaz sem pa še ostalo stresel iz torbice in odhitel tepeškat naprej.

Svoje tovariše sem dohitel ravno pred hišo Juriničevega strica, ki je imel otroke posebno rad. Vsako leto je dajal tepežnikom denarja, ki smo ga otroci jemali najrajši.

„Dobro jutro!“

„Bog daj, Bog daj, deca!“

Stric je ravno nabijal škaf. Pogledal nas je nad očali s svojimi živimi očmi. Gube na obrazu so se mu nabrale v prijeten nasmeh.

„Kaj bi pa radi, kaj?“ nas je vprašal nalašč.

Takrat smo ga pa vsi obstopili ter parkrat lahko udarili z bičem. Ker nismo hoteli preveč udariti, zato smo pa bolj klicali: „Rešite se, rešite se, rešite se!“

„Čakajte, no, se pa bom rešil.“

Posegel je v žep, odprl svoj mošnjiček in dal vsakemu deset vinarjev. Kako smo se razveselili takega daru, ni treba praviti. Stric je bil pa tudi zadovoljen, ko je gledal naše vesele obraze.

Tako sem prvokrat tepeškal. Tri polne torbice sem bil nanosil takrat domov. In koliko časa sem potem jedel hruške, jabolka, smokve, rožiče in druge take dobre stvari!

Res, prijetno je bilo, ko smo tepeškali!

V domovino!

Spisal Ivo Trošt.

Pozdravljena, domača vas! Stokrat in tisočkrat pozdravljena, rojstna zemlja! Tako je navdušeno vzklikal Petrovčev Štefan in visoko dvignil pošvedrani klobuk, da čim dostojneje pozdravi rodna tla; Bevkov Peter pa, njegov spremljevalec, je potegnil klobuk nizko na oči, sklonil glavo in plakal na tihem . . .

Mraz je bil, sneg je naletaval, nebo se je poveznilo na samo zemljo, in od vzhoda se je v širokem plašču pomikal teman mrak. Potnika sta se podvzivala k ljudem pod streho in na gorko. Še nekaj korakov in že se blišče tam-le okna prvih hiš. Ni šala v tem času in v takem vremenu, pa tako-le opravljena. Bevkov je bil tako obut, da so mu vsi prsti gledali predrzno iz obuvala v širni svet, a Petrovčev je korakal popolnoma bos. Obleka njuna tudi ni bila za mraz neprodorna in je le skromno zakrivala gole ude. Najbrž da tudi notranjščina ni bila v boljšem redu od zunanosti, a gotovo je bil obema v srcu strah. Zdelo se je pa vendar tudi molčečemu Petru, da v njem odmeva pozdrav, podoben onemu, ki ga je glasno govoril Štefan: „Pozdravljena, rodna vas! Tisočkrat pozdravljena, domača hiša — po dolgih štiridesetih zimah, odkar te nisem videl. Pozdravljena, pozdravljena!“

Čimdalje kdo gre, temdlje mu kažejo. Tega pregovora resničnost sta izkusila tudi Štefan in Peter. Komaj odrasla šoli sta šla v rokodelstvo, iz rokodelstva pa za delom po širnem svetu, slednjič tudi črez morje v Ameriko. Mnogo dežel sta videla in raznih mater okusila kruh, grenki kruh iz tujih rok, a sreče nista našla.

Še otroka doma sta izvršila marsikatero budalost. Ako je odkod pri-mijavkala mačka s piskrom na glavi, je bilo to delo Petrovčevega Štefana, Bevkovega Petra ali pa obeh skupaj. Ako je v orehove lupine obut psiček pricvilil po snegu k usmiljenim ljudem, so rekli: „Petrovčev ga je obul ali pa Bevkov.“ — Nekoč sta lačnim vranam pozimi nametala koruz-nih zrn v zavitkih, znotraj sveže polepljenih. Žival je pobrala zrno, in že ji je ostal zavitek kot nekako pokrivalo na glavi, segajoč preko oči do vratu in črez. Dvignila se je od tal visoko in vedno višje ter slednjič onemogla telebnila na zemljo. Za to umetnost sta bila neusmiljenca občutno kaznovana v šoli, in sosed, ki je videl takšno trpinčenje živali, ju je nagnal s palico, in prav je storil.

Pa ljudje so trdili, da se že poboljšata, ko ju dorasla sreča pamet. Budalosti sta res opustila, zato sta se pa lotila lahkomi-selnih poizkusov v smešnosti in zamudnih šalah. Bevkov se je izučil v črevljarstvu, a Petrovčev v kovaštvu, poleg tega pa oba še v vseh mogočih smešnostih in spretnostih, ki jih nudi razposajena mladina in pohajaštvo po vsem svetu.

Dom sta ostavila z mnogimi nauki in opomini — brez dobrih sklepov in brez železnotrдне volje, z mnogimi načrti in lepimi nadami — brez vztrajnosti in resnobe. Zato se jima je tudi godilo tako kakor vsem onim,

ki smatrajo življenje za veselo svatbo — za praznik. Povsod sta našla dovolj dela in za svoje smešnice dovolj poslušalcev, gledalcev in posnomovalcev, ki so znali uporabljati njuno lahkomiselnost ter so jo ob času

nerabnosti zopet odpravljali. Brez potrebnega potrpljenja in brez jeklene vztrajnosti ne dožene nihče svojega namena. Poizkušala sta tuintam kakor oni, ki išče rudo samo na površju zemlje. Hitela sta pač za srečo in ko sta mislila, da sta jo že ujela kakor pisanega metulja ter stisnila pod širokokrajni klobuk, se je voz njunega življenja jel spuščati po klancu navzdol hitreje in hitreje. Lasje so sivali, hrbet se je krivil, telo je lezlo nazaj v zemljo. Starost se jima je bližala, kakor se dosledno pomika za jesenjo zima v deželo, imela pa nista prihranjenega niti novčiča za onemoglost, bolezen ali starost; imela nista stanovanja ne zagotovljenega dela ne potrebne obleke ne hrane . . . Imela nista niti več zavesti — in to je najhuje — zavesti, da si lahko vse to še pridobita, prislužita in začneta boljše, pravo življenje. Po svetu za srečo sta izgubila zaupanje sama v sebe, v svojo moč in sposobnost.

O, koliko lepše je bilo doma pri starših! Milo se jima je storilo po mladosti, po domu. Toda daleč je dom! A dom ju tudi ne potrebuje več, dom ju je zabil. Čemu mu bosta tudi poslej — capina? Vendar je dom tako lep, tako drag!

„Ko bi mogla nazaj samo enkrat, samo pogledat!“ je zdihoval Štefan, in Peter mu je pomagal. „Potem pa nepoznana in neopažena zopet naprej v tuji svet — do smrti!“

Dvignila sta se proti domu pozabljena berača, ki sta izgubila mladost in srečo, a srce jima je samo še velelo: Domov, domov! Drug drugega je bilo sram, ko sta spotoma opazovala sama sebe — pristni podobi izgubljenega življenja. Mislila sta si pa: v teh-le capah naju ne spozna gotovo nihče, in neopaženo izgineva iz vasi. V razburjenosti, tihi sreči, da sta zopet doma, in zaradi mraza sta jima telesi trepetali kakor šiba na vodi.

Izprosila sta si prenočišča in večerje v prvi hiši v vasi. Po večerji se je ob kmetiškem delu in veselem brenčanju kolovratov začel pogovor o premembah v domači vasi. Grela sta se sicer za pečjo, a brez te toplote jima je prihajalo vedno bolj vroče, ker ju ljudje še pomnijo prav dobro in tudi vedo, da sta ostala nepoboljšana do danes — ničvredneža. Štefan je začel prvi siliti naprej, dokler ju kdo ne spozna, in Peter bi bil prav rad hitel za njim, toda usmiljeni ljudje so ju ustavili, češ: „V takem vremenu ne sme niti žival izpod strehe, kaj šele človek!“

Odmaknila sta odhod za prihodnje jutro. A tedaj je zopet Peter tako odlašal in cincal, da je počel jokati na glas in zahvaljevati usmiljene ljudi za prenočišče. Slednjič se je pa izdal in povedal vse — ta odrasli otrok. Tudi Štefanu se je milo storilo, da mora od tako dobrih ljudi, toda mora, mora! Sedaj so ju spoznali, in naravnost je povedal, da ni vreden, da oskruni on — ničvrednež — domača tla s svojo navzočnostjo. Torej stran, stran! Obeh se je lotil kes. Priznala sta, da sta sama zakrivila svojo nezgodo in prosila domačine, naj jima oprostite dosedanje nerodnosti. Poboljšati se hočeta in ostati poštena človeka, vredna sinova drage domovine — tudi na tujem.

Ljudi se je nabiralo v hiši in zunaj hiše v novopadlem snegu vedno več. Vaščani so ju sprejeli kot ljuba gosta, svojci kot draga sorodnika. Vsi so bili prepričani o resničnosti njunega kesanja ter jima doma dali dela in zaslužka.

S svojimi bogatimi izkušnjami iz življenja sta bila poslej Petrovčev in Bevkov domačinom vrla svetovalca in zaradi resnične marljivosti sploh spoštovana sovaščana.

Mlademu slovenskemu učenjaku v spomin.

Napisal *Lad. Ogorek*.

Slovenski narod se lahko ponaša z lepim številom učenih mož, ki so mu izkušali pridobiti ugled in spoštovanje med drugimi večjimi narodi in ki so budili s svojimi znanstvenimi deli v narodu samem ponos na lastno zgodovino in mu uravnavali pota do lepše bodočnosti.

„Slovenec nima sreče!“ toži pesnik Stritar. In ako pomislimo, koliko vrlih, delavnih in odličnih slovenskih sinov je moralo že umreti, ko so ravno prav čvrsto zastavili vse svoje sile, da pomagajo domovini, moramo popolnoma pritrditi Stritarjevemu žalostnemu vzkliku. „Zvonček“ je imel v teh petih letih — žal! — že večkrat otožno priliko, da je naznanjal svojim bralcem: Umrl nam je ta in ta, ki smo bili ponosni nanj!

In s temi vrsticami javljamo takisto žalostno vest: Dne 8. vinotoka je namreč umrl v Ljubljani mlad in visoko čislán slovenski učenjak, profesor doktor Vladimír Levec, star komaj 28 let.

Ko pridejo drugi ljudje v teh letih komaj do koščka kruha, si je pridobil pokojni Levec v mladih svojih letih že odlično mesto v učenem svetu in visoko stališče v človeški družbi, a vse to po lastnem prizadevanju, po neumorni, vztrajni pridnosti.

Izza mladih svojih nog se je baval Vladimír Levec z železno neumornostjo z zgodovinskimi vedami, zato je bilo njegovo ime kmalu znano širom naše domovine. A tudi preko avstrijskih mej je segel glas o njegovih vrlinah in zmožnostih.

Komaj je dovršil svoje nauke na visokih šolah v Gradcu in na Dunaju ter si izpopolnil znanje z znanstvenim potovanjem po Italiji, so ga poklicali na visoko šolo v Freiburg v Švici, kjer so poslušali njegove tehtne besede ter mladega učenjaka cenili in spoštovali.

Pred dr. Vladimirom Levcem se ni še noben Slovenec v teh letih dvignil do tako uglednega mesta.

S spretnim peresom je opisoval razne dogodke izza starih dni naše domače zgodovine ter nam tako razkril marsikaj zanimivega in velevažnega,

kar nam sveti kot čista luč v temo davne preteklosti. In če pomislimo, koliko globokoumnih del bi še lahko dobili izpod njegovega peresa, nam obhaja srce bridko čuvstvo, ko vemo, da ni tega moža več med živimi.

Vse življenje dr. Vladimira Levca je bilo en sam delaven dan, zakaj on ni poznal pokoja in tuje mu je bilo brezdelno pohajkovanje.

Slovenska mladina ima v njem najlepši zgled trudoljubivosti in vztrajnosti. Zatorej se nam zdi najprimernejše, kar ji moremo zaklicati:

Pojdi in stori tudi ti tako!

Simon Gregorčič.*)

Ob pesnikovi šestdesetletnici.

Napisal Lad. Ogorek.

e v zadnji številki je omenil „Zvonček“, da je praznoval dne 15. vinotoka pesnik Simon Gregorčič šestdesetletnico svojega rojstva in štiridesetletnico svojega pesniškega delovanja.

Simon Gregorčič, ki ga imenujemo „goriškega slavca“, ker je Goričan in so njegove pesmi lepe in sladke kot slavčevo petje, je skoro najpriljubljenější in najbolj znan slovenski pesnik. Njegove pesmi so znane olikani in visoki gospodi, pozna jih učeča se mladina, deklamuje jih kmetiško dekle in mestna gospodična, prepeva jih potnik na cesti, pastir na paši in obrtnik pri svojem delu. Koder bivajo Slovenci, tamkaj se radoste ob Gregorčičevih krasnih pesmih, tamkaj časte in slave svojega ljubega pevca.

S svojimi pesnitvami si je osvojil Simon Gregorčič vsa slovenska srca, z njimi je podaril ljubljenemu slovenskemu narodu neprecenljiv zaklad, ki mu nikoli ne mine z zlatom nekupljivo bogastvo!

Porojen je bil naš pesnik dne 15. vinotoka l. 1844. na Vrsnem v hiši št. 17., pol ure nad Libušnjem, v prijazni gorski vasi tam pod sivim Krnom na levem bregu bistre Soče na Goriškem.

Lepo opeva pesnik svoj rojstni kraj:

Oj, pašniki solnčni, lesovje temno,
vi viri, potoki studeni,
ti slap moj grmeči, ti selo mirno,
pri srcu kot nekaj ste meni!

Simon Gregorčič je po svojem stanu duhovnik. Služboval je po Goriškem v raznih krajih. Novo mašo je pel l. 1867. Kjer je opravljal svojo službo, so ga povsod ljubili in spoštovali. Sedaj prebiva na Gradišču pri

*) Naša slika Gregorčičeva je iz mlajših njegovih let. Njegove podobe iz sedanjih dni nismo mogli dobiti. Pesnik pravi: Moja fotografija so moje pesmi. *Uredništvo.*

Gorici. Na prijaznem holmcu stoji njegova hišica. Obdaja jo vinograd in nekaj polja.

V njegovih pesmih se nam odkriva njegovo plemenito srce, ki je polno ljubezni do domačega kraja, do solnčnih planin („Planine solnčne, ve moj raj“), do prijateljev, naroda in domovine („Soči“, „Domovini“.) Njegove pesmi so polne lepote in plemenitosti, prihajajo iz srca in gredo v srce. Težko je najti srce, ki bi bolj ljubilo svoje rojake, bolj gorelo v plemeniti ljubezni za domovino nego Gregorčičevo srce.

Skupne njegove pesmi so izšle l. 1882. Slovencem so ugajale tako, da je bilo v pol leta razprodanih 1800 teh knjig. Prvi zvezek njegovih „Poezij“ je izšel pozneje v drugem natisku, izdal pa je pesnik še II. in III. zvezek „Poezij“ in ravno za svojo šestdesetletnico prekrasno svetopisemsko zgodbo „Job“ v dovršenolem slovenskem prevodu.

A Simon Gregorčič ni ostal znan samo svojim rojakom. O njem so pisali in priobčevali njegove pesmi v prevodih drugi slovanski narodi, a tudi Nemci imajo že nekaj njegovih pesmi, prevedenih v svoj jezik. Vsak teh narodov bi bil ponosen, da je Gregorčič njegov sin, njegov pesnik. Tako ni oslavlil Gregorčič samo svojega imena, nego ves slovenski narod je deležen te slave!

Med njegovimi pesmimi so nekatere pravi biseri. Vzemimo „Daritev“:

Daritev bodi ti življenje celo:
oltar najlepši je — srca oltar,
ljubezen sveta v njem — nebešk je žar,
Gospodu žrtva — vsako dobro delo.
O, da srce gojilo bi vsekdar
ta sveti žar, naj živo bi gorelo,
enako kresu vedno ti plamtelo,
Bogū in domu žgalo vreden dar!
Odločno odpovej se svoji sreči,
goreče išči drugim jo doseči,
živeti vrli mož ne sme zasé!
Iz bratov sreče njemu sreča klije,
veselje ljudsko njemu v óku sije,
in tuja solza mu meči srce!

V Gregorčičevih pesmih je tudi polno zlatih nauk. V pesmi „Življenje ni praznik“ pravi:

Ni praznik, predragi mi, naše življenje,
življenje naj bode ti delaven dan!
Od zore do mraka rosan in potan
ti lajšaj in slajšaj človeško trpljenje.
Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
saj moško dejanje krepuje moža,
a pokoj mu zdrave moči pokonča,
dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!
Dolžan ni samo, kar veleva mu stan,
kar more, to mož je storiti dolžan!
Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
a delo in trud ti nebo blagoslóvi!

Ni se nam torej čuditi, ako so imenovali knjigo takih pesmi — zlato knjigo!

Ta zlata knjiga nam dokazuje, da je Gregorčič pesnik srca, pesnik bratoljubja in domovinske ljubezni, svojim rojakom plemenit in blag učitelj. S svojimi čudovitimi pesniškimi umotvori si je postavil med narodom sam neminljiv spomenik, prav po besedah, ki jih je zapisal v spomin velikemu pisatelju Josipu Jurčiču:

Pomnik tvoj prvi — tvoja dela,
ki vek ne vniči jih noben!

Na polhe!

Spisal *Kompoljski*.

Jesen je prihajala v deželo. Zlatorumeno polje se je praznilo, in žito je polnilo kmetovalčeve shrambe. Težko obložena drevesa so se iznebila sladkega bremena. Travniki in senožeti so samevali brez visoke trave in brez pestrih cvetic. Po njih so se pasle črede lepo rejene živine. Gozdi so izgubljali svojo temnozeleno obleko. Listje je rumenelo in polagoma odpadalo.

Ambrožev stric je vsakokrat težko pričakoval jeseni. Olajšalo se mu je srce, če so bili poljski pridelki že pod streho. Saj se ni bilo več treba bati, da bi uničila huda ura plod trdega in dolgega dela. Tako je pa lahko mirno čakal zime; saj je bilo vsega dovolj v shrambah in se ni bilo bati pomanjkanja.

Stric se je pa še iz drugega vzroka veselil jeseni in tako težko pričakoval, kdaj prične rumeneti listje po zelenih bukovih gozdih. Takrat se je namreč pričel zanj kakor tudi za marsikoga drugega znameniti lov na polhe.

Ambrožev stričko je bil najboljši in najstrastnejši polhar v vsi vasi.

Na stotine poljskih pasti je ležalo pri Ambroževih črez zimo in poletje na podstrešju. Vse to je bilo stričeva last. Seveda je bilo potreba vsako zimo vse pregledati in popraviti, ako se je bilo kaj pokvarilo na zadnjem poljšem lovu. V dolgi zimi je striček oskrbel vse to. V začetku jeseni pa je privlekel izpod strehe vso to ropotijo, ter sta še vsako past posebej pregledala striček in desetletni France, ako je sposobna za lov.

Polhe je lovil Ambrožev stric skoro že toliko časa kakor dolgo je pomnil. Že kot sedemletnega paglavca ga je vzel oče prvokrat s seboj na poljši lov. In od takrat je hodil vsako jesen. V jeseni so imeli pri Ambroževih skoro vsak dan poljšo pečenko, odkar se je pričel in kolikor časa je

trajal lov na polhe. Jedli so tudi v krompirju kuhane polhe, ki so jako dobra jed. — In kadar je obolelo kakšno živinče v vasi in ni bilo nikjer drugje dobiti polšje masti, so jo gotovo dobili pri Ambroževem stričku. Tudi zaloga znanih toplih polhovk — kučem — ni nikdar pošla pri Ambroževih. Stric je še vrhutega prodal vsako leto mnogo polšjih kožic.

Letos je prorokoval stric že poleti, da bo mnogo polhov. Neke nedelje je šel nalašč v gozd, da je pogledal, kako bo obrodil žir. Vrnil se je jako zadovoljnega lica.

„Letos bo pa dosti teh živalc in debele bodo;“ je rekel domačim. „Žirú je toliko kakor ga že dolgo ni bilo.“

„Striček!“ se oglasi France izza mize. „Letos se me pa ne ubranite, da bi ne šel z vami. Dosti velik sem že. Lani ste mi tudi že obljubili, da me vzamete letos prav gotovo s seboj.“

„No, te bom že vzel; nosil mi boš vsaj pasti, pa kuril boš v gozdu.“

Nekaj tednov potem sta še enkrat pregledala vse pasti s Francetom. Deček je bil jako marljiv in vesten pri tem delu, kar je seveda veselilo strička.

„Kdaj pojdeva, striček?“

„Boš že še videl. Zdaj še ni pravega časa za to. Naj se še malo poredé, bodo dali več masti, in tudi kože so boljše.“

„Jernačev Luka je pa že odšel pred par dnevi.“

„Zato je pa tudi prinesel same miške domov; saj sem videl.“

France je moral še par tednov nestrpno čakati. Slednjič je pa le prišel tisti čas. Neke srede pride France ravnokar iz šole. Še ni dobro použil prestanega kosilca, že ga pokliče stric. France pogleda strička in vidi, da je že oborožen z vsem potrebnim za polšji lov. Na klopi je bilo mnogo polšjih pasti, nabranih na vrvco. Poleg je ležala sekira in bisaga, napolnjena s krompirjem, kruhom in drugimi potrebščinami. Stric je pa stal poleg vse te priprave z debelo gorjačo v roki. Ko je France videl vse to, je poskočil in zavriskal od samega veselja.

„Halo-ó! Na polhe, na polhe!“

„Da, France; na polhe greva! Le oprtaj si!“ France si je oprtal nekaj na vrvcí nabranih pasti in vrgel polno bisago črez ramo.

„Ali ne bo pretežko?“ se oglasi striček, medtem ko si je oprtal trikrat toliko pasti, kakor jih je imel France, in vzel sekiro.

„Eh, striček! Nesel bi še enkrat toliko na polšji lov. Čemu pa jemljete sekiro, saj jih ne bova pobijala s sekiro?“

„Norček. Treba bo kuriti in sekati drogeve za nastavljanje pasti.“

Nato sta odrinila. Šla sta za vasjo črez polje ter jo zavila po senozetih proti gozdu. Pot je bila dolga in strma. Dasi sta hodila počasi, je vendar prihajalo obema vroče, in znoj je curljal obema z obrazov. Francetu je postalo breme kmalu pretežko. Vendar se ni hotel pokazati slabiča. Pobiral jo je pridno za stricem, ki je hodil pred njim.

Končno sta vendar dospela na zaželeno mesto. Bilo je sredi velikega, temnega gozda, kamor redko stopi človeška noga. Po kratkem počitku sta se odpravila takoj na delo; zakaj solnce je stalo že precej nizko.

Striček je izvlekel iz enega konca bisage želoda in hrušk-drobnic. Iz žepa pa je vzel steklenico, napolnjeno z oljem, in par kurjih peres. Pokazal je Francetu, kako mora namazati vsak želod in vsako hruško, preden jo porabi za vado.

„Striček, ali bi se ne vjeli polhi, če bi ne bila namazana vada z oljem?“

„Seveda bi se, a ne dobila bi jih toliko. Olje diši polhom, da gredo rajši v past.“

Po tej opombi je vzel striček sekiro in odšel, da naseka dolgih in tankih drogov. France pa je pridno deval vado v past. Ko se je vrnil striček z butaro drogov, je že bilo pripravljenih za lov skoraj sto pasti. Vzela sta jih vsak nekaj na hrbet in odšla nastavljat. — Nastavljanje je precej dolgotrajno in ne ravno lahko delo. Vsako past je treba natakni na drog in jo postaviti visoko na bukev. Striček je to dobro razumel. Tudi je vedel, kje morajo biti polhi. Že med nastavljanjem sta jih nekaj prepodila. Šele po tem delu sta si lahko privoščila pravega počitka ter prigriznila kosček kruha s slanino. Medtem je prišlo še nekaj drugih polharjev iz vasi, ki so tudi nastavili v bližini svoje pasti.

Mračilo se je. Širokovejnate bukve so se videle Francetu v polmraku kakor kake pošasti, ki iztezajo velikanske kremle, da bi koga pograbile. Tesno mu je prihajalo pri srcu. Upal si pa vendar ni ničesar reči, ker ga je bilo sram. Pridno je prilagal na skupni ogenj drv, da je plamen močno plapolal v zrak sredi skupnega ležišča. Polharji so posekali nekoliko bukev ter devali debele hlude na ogenj.

Popolnoma se je stemnilo. Plapolajoči ogenj je obseval le najbližja drevesa. Polharji so ravnodušno posedli okrog ognja, si prižgali tobak ter kramljali o vsakovrstnih stvareh. Pravili so tudi, kako podi peklenšček z velikanskim bičem polhe po gozdu. France je čul že marsikaj doma o tem. Takrat ga ni bilo strah. Ko je pa to sedaj slišal sredi temnega gozda v tihi noči, so se mu kar ježili lasje. Mislil si je: „Kaj bi bilo, če bi peklenšček sedajle pridrvil s svojo čredo?“ Napeto je poslušal pripovedi. Časih se mu je zazdelo, da nekaj praskeče po gozdu. Zdelo se mu je tudi, kakor bi kdo kihnil tam za kakim drevesom. Sova se je časih oglasila s svojim mrtvaškim in dolgozategnjenim glasom, tako da je Franceta kar zona obšla.

„Polhi že kihajo!“ se oglasi stari polhar in nadaljuje pričeto povest.

France je zdaj vedel, da delajo polhi tisto prasketanje v gozdu in da so tisti kihanju podobni glasovi poljšji. Oddahnil se je nekoliko od strahu, vendar ni mogel biti miren. Stiskal se je vedno bolj in bolj k svojemu stričku.

Precej časa so sedeli polharji pri ognju, sušili baklje, pekli krompir in pušili. „Zdaj bi pa že bilo dobro, da malo pogledamo,“ se oglasi striček; „midva sva nastavila prej. Slišal sem, da se je že izprožilo dosti pasti.“

Striček je vzel prižgano bakljo in odšel v temo. France je silil z njim, pa ga ni hotel, češ, da bi se lahko poškodoval. Sicer mu je pa bilo ljubše, da je ostal. Tu pri ognju med drugimi polharji se je čutil mnogo bolj varnega nego tam zunaj v temnem gozdu.

Striček se je vrnil za kake pol ure in prinesel dvajset tolstih polhov. Spekel jih je takoj en par sebi in Francetu. Počasi so vstajali tudi drugi polharji, odhajali ter se vračali z večjim ali manjšim plenom.

Francetu se je dremalo. Nič več ni mislil na poklenščka, ki podi divjo svojo čredo v temni noči z ognjenim bičem. Polastila se ga je sladka utrujenost, in oči so se mu kar nehote zaprle. Striček mu je pripravil iz listja in trave ležišče pri ognju, in France je zaspal.

Striček ga je poklical šele zjutraj, ko se je solnce prismejalo izza gor. Izprva si je mel zaspane oči, a kmalu se je zavedel, kje je. Posebno ga je veselilo, ko je videl poleg ugaslega ognjišča cel kupček tolstih polhov.

Drugi polharji so bili že odšli domov. Ambrožev striček in France pa sta še enkrat pregledala pasti in pobrala polhe. Pasti sta pustila nastavljene, polhe sta pa nabrala na vrvcu in odrinila proti domu.

Ambrožev France ni še nikdar tako ponosno stopal proti vasi kakor takrat. Saj je šel s celim vencem tolstih polhov s poljšjega lova, ki se je obnesel tako dobro. Gotovo so mu šli v slast kuhani tudi v krompirju, in pozimi ga bo lepo grela kučma, ki mu jo je napravil stric iz poljšjih kožic.

Bogastvo.

Spisal E. Gangl.

V hudi vročini sta prišla na kmete gospod in gospa, da prebijeta poletje v svežem zraku in v hladnih gozdih, ki so se razprostirali kraj zelenih travnikov.

Gospod in gospa sta šla po cesti mimo tesne in nizke kmetiške hiše. Gospodinja je stala na vozu, obloženem s senom, in je metala z vilami seno v kozelc. Bilo ji je vroče, vsa je bila znojna. Blizu tam na travniku je kosil njen sin, hči pa je razgrabljala pokošeno travo, da se je sušila lepše in hitreje.

„Ubožni ljudje ste, mati!“ reče gospa gospodinji.

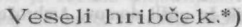
Gospodinja prestane z delom in pokaže z ogorelo, žuljavo roko tja na travnik.

Tam je vihtel koso krepak kmetiški fant, mlad in čvrst, jeklen in slok, samo zdravo življenje. Pred njegovo koso so se črtali v visoko travo široki krogi, ob njem in za njim so veneli posekani poljski cvetovi.

Za njim je stopala mlada grabljica, lepo kmetiško dekle cvetočih, od solnca opaljenih lic. Pela je po mahljajih bratove kose veselo pesem — obsmrtnico umirajočim bilkam in cvetovom. Tudi v dekletu je kipelo samo zdravo življenje.

Gospodinji, ki kaže z ogorelo, žuljavo roko tja na travnik, prešine lice sladak nasmeh kot odsev sreče, nepojmljive gosposkim ljudem.

Vsa ponosna odgovori gospé: „To je moje bogastvo!“

Narodni napev; harmonizoval *A. Kosi.*

Otok, ki izginja.

1300 hektarov površja, sedaj ga ima samo še 500 hektarov. Leta 1800 je živel na tem otoku 480 ljudi, danes pa šteje samo še 135 prebivalcev. Ako ne zavarujejo obrežja z visokimi in močnimi nasipi, ne bo dolgo, da otok Hag popolnoma izgine. Morski valovi ga potope v pozabnost.

*) Ta pesem je priobčena v XII. zvezku „Zabavne knjižnice“, ki jo izdaja gosp. Anton Kosi. S tem opozarjamo čitatelje na ta zbornik mladinskih spisov. *Uredništvo.*

Smeh je zdrav.

Sladak, srčen smeh je znamenje zadovoljstva in zdravja. Zato se otroci, ki so zdravi in brez skrbi, radi smejejo. Smeh je v resnici zdrav, zakaj kdor se sladko smeje, mora globoko vdihavati zrak. Tako vdihavanje krepi pljuča in prsi. To provzroča le srčen smeh, ki prihaja iz vsega grla. Kdor se prisiljeno smeje, mu ni treba dihati globoko. Dr. Hafeland pravi, da je smeh eno najboljših sredstev za prebavljanje. Modrijan Kant piše, da deluje smeh na mišice, ki se gibljejo pri prebavljanju, jih pretresa ter tako pospešuje prebavljanje. Že v 18. stoletju je pisal Anglež dr. Arbuthnot, da koristni smešen in dovtipen človek toliko človeštvu kot dober zdravnik.

Port Artur.

Port Artur je tista trdnjava, ki jo bratijo v sedanji ruski-japonski vojski Rusi z občudovanja vredno hrabrostjo pred neprestanimi napadi takisto pogumnih Japoncev. Japonci so izgubili v tem obleganju nepremagljive ruske trdnjave na tisoče in tisoče vojakov, da je zemlja okolo Port Arturja že v pravem pomenu besede prepojena s človeško krvjo in pokrita s trupli ubitih vojakov. — Kadar je pri nas poldne, je v Port Arturju 7. ura zvečer, v Tokiju, glavnem mestu Japonskega, pa nekaj minut čez 8. uro zvečer. Mikado Mutsuhito je 121. japonski cesar. Ime Mutsuhito pomeni toliko kot po naše mili mož. „Jen“ je japonski denar in je vreden približno 5 K našega denarja.

Japonski otoki.

Na japonskih otokih je polno bljuvajočih in že ugaslih ognjenikov (vulkanov), največ jih je na otoku Niponu. Najvišji

vulkan je Fujino-jama (t. j. gora neumrjivosti) z dvema vrhovoma Kengamine in Komaga-take (3745 m). Ognjenika Širane-jama in Asama-jama delujeta še vedno. „Jama“ in „take“ pomeni po naše goro, hrib.

Najnovejša avstrijska bojna ladja.

„Nadvojvoda Friderik“ je najnovejša bojna ladja naše mornarice. Dolga je 118,55 m, široka 21,72 m in v sredi globoka 7,48 m. Lahko si torej mislite, kak velikani je to! Narejena je ta ladja iz samega jekla, obo-rožena pa je s 4 velikimi in 36 manjšimi topovi.

Za oči.

Za oči je dobro, ako jih izpereš ob vročini in prahu večkrat na dan s čisto, vendar ne premrzlo vodo.

Draginja želv.

Na Angleškem čislajo bogati ljudje želve kot izborni jed. Zato pa vlada sedaj med angleškimi sladkosnedeži veliko razburjenje, ker so želve dražje. Funt želyinega mesa stane v Londonu že 350 kron. Želve so zato tako drage, ker so dognali zdravniki, da je tolišča tehr živali velike važnosti kot zdravilo, ki nadomešča v raznih boleznih ribje olje.

Najdebelejše drevo na svetu.

V Kaliforniji v Severni Ameriki imajo drevo, ki je v obsegu debelejšje nego so vsa drevesa, kolikor jih poznamo doslej. To drevo meri v obsegu 38 metrov, v premeru pa 16 metrov. To drevo pripada vrsti borovcev, ki rasto v vseh delih sveta. Toda samo ta borovec v Kaliforniji ima tako velik obseg.

Rešitev zastavice v podobah v enajsti številki.

Bog obvari, Bog ohrani
nam cesarja, Avstrijo!

Prav so jo rešili: Zdenka Vrečko v Celju; Franc Vrečko, drugošolec v Celju; Tinica Vilhar, drugoletnica na učiteljski v Ljubljani; Rudolf in Jelica Pipan na Trati; Tonček Kappus pl. Pichlstein, učenec v Kamni gorici; Vladimir Andoljšek, učenec IV. razreda v Litiji; Ana Francipan, Lucka Hlebec in Nežica Lisec, učenke v Ljubljani; Melita Levce, učenka I. razreda meščanske šole v Ljubljani; Srečko Ferjančič, realce v Ljubljani; Stanko, Tonček in Franci Svetina, dijaki v Mariboru; Julika in Francelj Kant v Radečah pri Zidanem mostu; Vladko Subić, realce, Stanko Subić, učenec III. razreda v Ljubljani; Ludovik in Rajko Lederhas, dijaka v Ljubljani; Milan in Vida Stancar v Ljubljani; Spodnja slovenska kolonija na Sušaku pri Reki; Otokar Burdych, učenec VI. razreda v Središču; Zdenka, Metod in Boris Pirc, učenka in učenca v Kranju; Adolf Moric, učenec V. razreda pri Sv. Petru pod Sv. goro; Marta Reich, učenka IV. a razreda pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Vekoslav in Avgustin Repič, učenca v Rakovcu pri Vitanju; Anton in Vladimir Porekar, učenca na Humu pri Ormožu; Minka in Slavka Zacherl, učenki v Ljutomeru; Pavel Štrmsček in V. Jezovšek, dijaka v Celju; Zora Predovnik, učenka v Ljubljani; Stanislav Novak, Vladimir Zupanec, Feliks Cerčen in Leopold Pibernik, četrtolci v Rudolfovem; Helena in Stana Kraigher, učenki V. razreda v Postojni; Mica Osterc, učenka V. razreda pri Sv. Križu na Murskem polju; Franc Dolencec, učenec III. razreda, in Vladimir Dolencec, učenec II. razreda v Skofji Loki; Anton Kuret, učenec V. razreda v Rimanjuh; Rafaela Kosi, učenka VI. razreda, Marica Kosi, učenka III. razreda v Središču; Vekoslava Zarti, učenka V. razreda pri Sv. Križu na Murskem polju.

Ob sklepu petega letnika.

Z današnjo številko završuje »Zvonček« svoj peti letnik. Z veseljem poudarjamo, da si je pridobil v tem času lepo število prijateljev in naročnikov, ki se jim je toliko priljubil, da bi odslej več ne mogli biti brez njega. Zato bomo nadaljevali z začetim delom in hodili po poti, ki smo hodili po nji doslej. Naša edina želja je, da bi se ob »Zvončku« radovala slovenska mladina tudi še nadalje, da bi ji bil tudi v bodočnosti to, kar ji je bil doslej: ljub prijatelj in prijazen družabnik, ki jo razveseljuje in uči.

V mladino stavijo starejši ljudje svoje nade. Kjer odnira stari svet, tam mora zastaviti mladina, da pridejo slovenskemu narodu in slovenski domovini blažji časi.

Našemu listu je namen, da zbujajo v mladih Slovencih in mladih Slovenkah plemenita čustva, da jih ogreva za vse, kar je lepega in dobrega, da jim širi znanje, utrjuje značaj in jim odpira pogled v bajno kraljestvo umetnosti in pesništva. Naša vest nam pravi, da ravnamo prav. Vse, kar menimo priobčiti v listu, pregledamo tankovestno in z največjo pozornostjo, zato smo čvrsto uverjeni, da je naši mladini »Zvonček« neoskrnjen vir plemenitenja in izobrazbe.

Naši sotrudniki, ki so nam zvesto stali ob strani ves čas, odkar izdajamo »Zvonček«, imajo lahko prijetno zavest, da so se zgrnili v kolo učiteljev slovenske mladine, ki ji je lepa in dobra knjiga tako dobrodošlo darilo. Vsak, kdor je doslej kaj storil za naš list, je storil s tem dobroto slov. mladini.

Vsega, kar smo se namenili storiti letos, seveda nismo mogli izvesti. Zlasti slovenskemu časnikarju, ki mu je računati z našimi tesnimi razmerami, pridejo dostikrat na pot neprilike, ki jih ne more takoj odstraniti in preko njih uravnati korak do stavljenega si smotra. Česar pa nismo mogli dokončati letos, to bomo izkušali storiti prihodnje leto. Časih nam prihajajo sproti novi načrti, novi osnutki, samo da pridemo prej do namena, ki smo ga označili zgoraj. Sredstva so različna, a smoter ostane neizpremenjen, stalen.

Vseh slovenskih rodoljubov prva skrb bi morala biti, da se še bolj utrdi »Zvončkovo« gmočno stališče. Brez vseh težav in kar igraje bi nam lahko pridobil vsak sedanjih naročnikov vsaj enega novega naročnika. Potem bi nas videli, kakšni bi se kazali mesec za mesecem mlademu slovenskemu svetu!

Kolikor nam dovoljujejo sedanje naše razmere, smo se že oskrbeli z lepimi in zanimivimi stvarmi za prihodnje leto. Zatorej smemo pač veselo vzklikati: Daj Bog, da se pozdravimo v pomnoženem številu ob pričetku šestega letnika!

Uredništvo in upravništvo.

ZLONČEK

ŠTEV.
1.

LETO
V.

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

VSEBINA:

1. Najdenka. <i>E. Gangl</i> . (Po narodnem motivu.) Legenda	1
2. Novo leto. <i>Boriso</i> . Pesmi	2
3. Breze. <i>E. Gangl</i> . Pesem	2
4. O svetli sabljici in iskrem konjiču. <i>E. Gangl</i> . Povest s podobo	3
5. Notranja gorkota naše zemlje. <i>M. Pirc</i> . Poučni spis	7
6. Zimsko solnce. <i>Osojski</i> . Pesem	8
7. Ivan Vajkard Valvazor. <i>Makso Pirnat</i> . Životopisna črtica s podobo	9
8. Mlada stara mamica. Slika v borvotisku.	12
9. Palčki. <i>Boriso</i> . Pesem s sliko	17
10. Iz La Fontainovih basni. Poslovenil <i>Delimir Glažar</i> . Basni	18
11. Srce me boli. <i>L. Černef</i> . Pesem	19
12. Mladi prirodoznanec. <i>Dr. S. Bevk</i> . Poučni spis	20
13. Pouk in zabava.	
Zastavica v podobah. <i>Solovej</i> . — Proti jetiki. — Čudak. — Kako se hrani ame-	
riški milijonar? — Kuga med severnimi jeleni. — Strašna nesreča. — Ameriška	
jabolka. — Saharski cesar. — Jako prijetno. — Z volkom v jami. <i>Dobravec</i> . —	
Narodni pregovori	22
14. Otroško veselje pozimi. Podoba	24
15. Prijatelj	24

Listnica.

I. številko „Zvončka“ smo poslali na ogled vsem onim šolskim vodstvom, ki še niso naročena na list. Kdor se ne misli naročiti, naj ga vrne. — Upravništvo „Zvončka“ je pristopilo k poštno-hranilničnem čekovnem prometu.

P. n. naročnikom, ki še niso poravnali naročnine, bomo prilagali odslej položnice, po katerih naj izvolijo poravnati naročnino.

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrt leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

ZLONČEK

ŠTEV.
3.

LETO
V.

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

VSEBINA:

1. Balada o vinu. <i>Fran Žgur</i> . Pesem	49
2. V spomin. <i>Andrej Rapè</i> . Pesem	50
3. Orel. <i>Andrej Rapè</i> . Pesem	50
4. Sirota Ivanček. <i>L. Černež</i> . Povest	51
5. Kadar vzhaja beli dan . . . <i>Osojski</i> . Pesem	52
6. Kaznovale so ga . . . <i>Andrej Rapè</i> . Povest s podobo	53
7. Ponoči. <i>E. Gangl</i> . Pesem	55
8. Oblačkom. <i>Osojski</i> . Pesem	56
9. Ob zibelki. <i>F. Palnák</i> . Pesem	56
10. Prišli trije so možički . . . <i>Osojski</i> . Pesem	56
11. Iz knjige prirode. <i>Solovej</i> . Poučna črtica	57
12. Ljubezen sestic. Podoba v barvotisku	61
13. Vprašanje in odgovor. <i>E. Gangl</i> . Pesem	64
14. Na izprehodu. <i>Ivo Trošt</i> . Povest s podobo	65
15. Moja grlica. <i>Samko Cvetkov</i> . Povest	67
16. Tolažba. <i>Ivan Stepko</i> . Pesem	69
17. Pouk in zabava.	

Slovo. *Vinko Krak*. Uglasbena pesem. — Za računarje. *Ž. R.* — Ruska-japonska vojna. — Spala — sedemnajst let. — Korejski pregovori. — Japonsko pismo. — Računska naloga. *Ž. R.* — Rešitev 70

Listnica.

Mladi prijateljci na Štajerskem. Veseli nas, da si nam poslala — ti, ljudskošolska učenka — svoj ljubki izdelek v pregled. Žal, da ga ne moremo še natisniti. Ko ga popravimo, ti ga vrnemo, da vidiš, kaj nam ne ugaja v „Pripovedki o čudnem jezeru“. Iz naših popravkov se nemara tudi kaj naučiš. Sicer se pa zaupaj svoji gospodični učiteljci, da te pouči o slov. pravopisu, zlasti o ločilih. Polagoma prideš do popolnosti. Bodi zdrava in pridna!

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrto leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

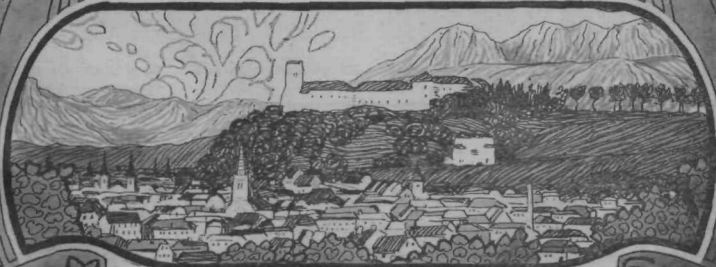
ZLONČEK

ŠTEV.
4.

LETO
V.

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

VSEBINA:

1. Velikonočne pesmi. <i>Borisov</i>	73
2. Ob setvi. <i>Fran Žgur</i> . Pesem	74
3. Večer. <i>Sorin</i> . Pesem	74
4. Veliki petek in Velika sobota. <i>Ivo Trošt</i> . Velikonočna črtica	75
5. Bogati ljudje. <i>Leon Poljak</i> . Pesem s podobo	77
6. Iz zime v pomlad. <i>Ivo Blažič</i> . Opis	77
7. V novo življenje. <i>F. Palnák</i> . Povest	78
8. Umirajoči Kristus. Podoba v barvotisku	80
9. Upanje. <i>E. Gangl</i> . Povest s podobo	81
10. Rusi in Japonci. <i>Lad. Ogorek</i> . Poučni spis z zemljevidom	89
11. Sen. <i>Modest</i> . Pesem	91
12. Vstajenje. <i>Andrej Rapè</i> . Bajka	92
13. Zjutraj. <i>Andrej Rapè</i> . Pesem	94
14. Pouk in zabava.	
Besedna naloga. <i>Ž. A. E.</i> — Smrt v ameriški puščavi. — Šolstvo na Japon-	
skem. — Japonsko časopisje. — Japonski cesar. — Sedem korejskih čudežev.	
— V Sibirijo! — Rešitev	95

Listnica.

Med zadnjimi rešilci je izostalo pomotoma ime: Zorica Bajt, učenka v Ajdovščini. — Rešilce in rešilke opozarjamo, da naj pošiljajo rešitve najzadnje do 20. dne v mesecu, ker se sicer ne moremo ozirati nanje. — X. Y. Naznanite nam svoje pravo ime!

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrt leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

ZLONČEK

ŠTEV.
5.

LETO
V.

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

VSEBINA:

1. Anica, samotna rožica. <i>Cvetko Slavin</i> . Pesmi	97
2. Zjutraj-zvečer. <i>Andrej Rapč</i> . Pesem	98
3. Baron. <i>Ivo Blažič</i> . Povest	99
4. Anda. <i>E. Gangl</i> . Pesem s podobo	101
5. Slepčec in mleko. <i>L. N. Tolstoj</i> . Povest	102
6. Stari lev. <i>L. N. Tolstoj</i> . Basen	102
7. Lisica in žerjav. <i>L. N. Tolstoj</i> . Basen	102
8. V majniku. <i>Ivo Blažič</i> . Opis s podobo v barvotisku	103
9. Gadi izpod Sv. Jošta. <i>Minka Pirčeva</i> . Povest	105
10. Zvečer. <i>Andrej Rapč</i> . Pesem	107
11. Ku-kuc! <i>E. Gangl</i> . Pesem s podobo	108
12. Kmetič in polži. <i>Kompoljski</i> . Basen	109
13. Med rožnimi oblaki. <i>Cvetko Slavin</i> . Povest	111
14. Rožici. <i>Borisov</i> . Pesem	112
15. Skrbni Tonček. Podoba	113
16. Mladi prirodznanec. <i>Dr. S. Bevk</i> . Poučni spis	114
17. Novo veselje. <i>Ivo Trošt</i> . Povest	115
18. Mak. <i>C. Golar</i> . Pesem	117
19. Pouk in zabava.	

Domače živali. *Ž. Kiferle*. Uglasbena pesem. — Rože. — Kako celimo rane. — Največja kletka. — Najdražji prestol. — Ure. — Brzjavni stebri iz papirja. — Za kratek čas. — Kje je najhujši mraz. — Zgorelo mesto. — Kako se pozdravljajo Japonci. — Star konj. — Računska naloga. *Goriški*. — Rešitev . . . 118

Listnica.

F. F. G. „Tončkov god“ nam ugaja, zato pride o priliki na vrsto. Pošljite še kaj! Prosim Vas, da pišete samo na eno stran ter puščate ob straneh rob, da moremo popravljati. To velja tudi drugim mladim pisateljem. —

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrto leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

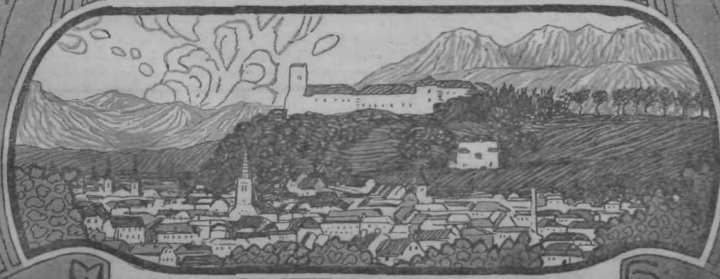
ZLONČEK

ŠTEV.
10.

LETO
V.

LIST S PODOBJAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

VSEBINA:

1. Jutro. <i>Borisev</i> . Pesmi	217
2. Gospod, ki je imel rad otroke. <i>Ivo Blažič</i> . Povest	218
3. Murček — morilec. <i>Modest</i> . Pesem s tremi podobami	225
4. Volk na solinah. <i>Ivo</i> . Pravljica	226
5. Sosedov in naš. <i>Samko Cvetkov Marin</i> . Povest	227
6. En sam pogled . . . <i>Ivo Trošt</i> . Povest s podobo	230
7. Boj z muhami. <i>Fran Voglár</i> . Povest	233
8. Zakaj paglavec? <i>Ivo Trošt</i> . Povest s podobo	236
9. Pouk in zabava.	

Priroda. *Ant. Kosi*. Uglasbena pesem. — Najvišja železnica. — Odkod imamo domačo zelenjavo? — Narodnosti v Evropi. — Besedna naloga. — Rešitev . . . 239

Listnica uredništva.

Knjig, ki jih ne dobimo na ogled, ne moremo ocenjati in priporočati. To bi moral vedeti dotični založnik. — **Pavlina K.** Dokler nam ne naznanite pravega imena, se ne moremo ozirati na Vaše spise. — Nekatere čislane sotrudnike prosimo potrpljenja, ker nismo še utegnili pregledati vseh poslanih nam stvari. Storimo pa to v kratkem in ustrezemo po možnosti vsakemu, kakor je njegova želja.

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrt leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

ZIONČEK

ŠTEV.
11.

LETO
V.

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

VSEBINA:

1. Angela. <i>Roman Romanov</i> . Pesmi	241
2. Na Vernih duš dan. <i>Borisov</i> . Pesmi	242
3. Uboštvo. <i>Vitoj Jelenc</i> . Povest	243
4. Generalček. <i>E. Gangl</i> . Povest s podobo	246
5. Lov na vidro. <i>Ivan Stukelj</i> . Povest	249
6. Spomin na poletje. <i>E. Gangl</i> . Pesem s podobo	254
7. Tončkov god. <i>F. G. Hrastničan</i> . Povest	236
8. Iz za gor . . . <i>Sokolov</i> . Pesem	257
9. Ruša in Nuša. <i>Andrej Rapč</i> . Povest s podobo	259
10. Vseh svetih dan. <i>Ivo Trošt</i> . Povest	260
11. Pouk in zabava.	

Zastavica v podobah. *G. Štupar*. — Ujedne ptice. — Dobra lastnost. — Dalmacija. — Kitova koža. — Ovčarski pes. — Koliko stanejo železnice? — Mraz in toplota. — Premeten deček. — Največji list. — Morska sol. — Marljive čebele. — Najhitrejši živali. — Najstarejši prebivalec. — Simon Gregorčič. — Vinogradi na Španskem. — Kitajske slaščice. — Iz živalskega sveta. — Čudni metulji. — Za tinto. — Rešitev 262

Borisov: V zarji mladosti. Zbirka pesem in povestic za šolsko mladino. — V Kamniku 1904. Natisnil in založil A. Slatnar. — „Zvončkovim“ bralcem dobro znani pesnik **Borisov** je zbral v tej knjižici svoje najlepše pesemce in povesti, ki bodo slovenski mladini gotovo v veselje in razvedrilo. Lepo knjižico prav toplo priporočamo.

„Zvonček“ izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrť leta 1 K 25 h.

Izdajatelj, upravnik in odgovoren urednik: **Luka Jelenc**, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7.

Rokopise je pošiljati na naslov: **Engelbert Gangl** v Idriji.

Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

